

Het financieel plan: meer dan een wettelijke verplichting...

Micheline Claes, *accountant en belastingconsulent*

Jos De Blay, *accountant en belastingconsulent*

Om aan de bevoegde autoriteit en in het bijzonder de oprichters van ondernemingen tegemoet te komen, wilde het Instituut van de Accountants en de Belastingconsulenten, in samenwerking met het Beroepsinstituut van erkende Boekhouders en Fiscalisten, het belang van een financieel plan dat bij de oprichting van vennootschappen moet worden opgesteld, nogmaals benadrukken bij haar leden en bij de “starters”. Dit belangrijke boekhoudkundig en financieel instrument moet de oprichters van ondernemingen een goed beeld geven van hun verplichtingen en hun de mogelijkheid bieden om van bij het begin de dialoog aan te gaan met hun technisch raadgever, in dit geval de accountant, om een realistisch investeringsbeleid uit te stipelen en om de kosten te kunnen beheren.

Artikels 440 (art. 215 voor de bvba en art. 391 voor de cvba) en 456, alinea 1, 4° (art. 229, al. 1, 5° voor de bvba en art. 405, al. 1, 5° voor de cvba) van het Wetboek van Vennootschappen (hierna W. Venn.) werden ingevoegd in de wetgeving door de Wet van 4 augustus 1978 tot economische heroriëntering (Belgisch Staatsblad van 17 augustus 1978).

Deze verplichten de opstelling van een financieel plan bij de oprichting van een vennootschap. Het financieel plan wordt opgesteld en ondertekend door de oprichters. De wet definieert het begrip “financieel plan” niet en stelt ook inhoudelijk geen verplichting in.

Zij die bij de oprichtingsakte verschijnen, hebben in principe de hoedanigheid van oprichters. De verschijners bij een bvba of cvba zijn sowieso ook de oprichters. De verschijners bij een nv kunnen enkel inschrijvers zijn (beperkte aansprakelijkheid, zelfs in geval van faillissement).

Een of meerdere verschijners kunnen alleen oprichter zijn en dus verantwoordelijk zijn voor het financieel plan, indien zij samen minstens een derde van het kapitaal inschrijven (art. 450 W. Venn.).

Indien de vennootschap niet over voldoende middelen beschikt om de activiteiten de eerste twee jaren te kunnen uitoefenen (d.i. twee kalenderjaren), zullen de oprichters hiervoor verantwoordelijk worden gesteld. De wet wil derden

beschermen in het kader van de verantwoordelijkheid van de oprichters die zonder deze maatregel enkel beperkt zou zijn tot de bedragen die zij ter beschikking hebben gesteld.

Naast de verplichting om een financieel plan op te stellen, zoals voorzien door het Wetboek van Vennootschappen (zie supra), kan het ook noodzakelijk, zie onontbeerlijk, blijken om in bepaalde situaties gebruik te maken van het financieel plan.

1. Het financieel plan als onderdeel van bepaalde verslagen voorzien in het Wetboek van Vennootschappen

1.1. Het verslag waarnaar verwezen wordt in artikel 96, 6° in geval van overgedragen verlies of als gedurende twee opeenvolgende boekjaren een verlies van het boekjaar blijkt: het is duidelijk dat een financieel plan aangewezen lijkt om de continuïteit of discontinuïteit in een dergelijk verslag te rechtvaardigen.

1.2. Het verslag waarnaar verwezen wordt in artikel 633, al. 2 wanneer het netto-actief gedaald is tot minder dan de helft van het maatschappelijk kapitaal (art. 332, al. 2 voor de bvba en art. 431, al. 2 voor de cvba): het financieel plan lijkt aangewezen als onderdeel van dit verslag.

2. Het financieel plan en de Wet van 17 juli 1997 betreffende het gerechtelijk akkoord

Artikels 29, § 1, en 53 behandelen de bijstand van een commissaris inzake opschorting aan de schuldenaar met als doel een herstelplan op te stellen, waarin onder meer de noodzakelijke kredieten vermeld worden om de vennootschap in staat te stellen haar activiteiten voort te zetten en de nodige middelen ter beschikking te stellen om het herstel mogelijk te maken.

3. Het financieel plan als beheerinstrument

Naargelang zich bijzondere situaties voordoen, kan een onderneming gebruik maken van een financieel plan. Wij denken hierbij bijvoorbeeld aan:

- investeringsbeslissingen;
- de verovering van nieuwe markten;
- de gewilde of onverwachte groei van de activiteiten en de noodzaak om de financiële middelen aan te passen;
- herstructureringsplannen (overdracht van een activiteit, delokalisatie, vermindering van de activiteiten enz.);
- ontwikkeling van een nieuw onderzoeksprogramma;
- overdracht van een onderneming;
- de seizoensgebondenheid van bepaalde winsten en de economische gevolgen op korte termijn;
- ...

Deze verschillende situaties kunnen het financieel plan noodzakelijk maken, vooral aangezien de onderneming voor de verwezenlijking van de doelstellingen vaak afhankelijk zal zijn van kapitaal of steun van buitenaf.

Het belang van het financieel plan moet, zowel bij de oprichting van nieuwe vennootschappen of ondernemingen als tijdens het bestaan en de latere ontwikkeling, in de juiste mate worden onderstreept.

Alle partijen (stakeholders) van de onderneming/vennootschap zijn erbij betrokken. In ruime zin betekent dit dat het financieel plan een permanent beheerinstrument van de ondernemingen/vennootschappen moet worden.

Vanuit dit standpunt hebben de respectieve Raden van het IAB en het BIBF beslist een gemengde commissie “financieel plan” op te richten, om rond dit thema een technische nota uit te werken.

3.1. Gemengde commissie IAB/BIBF “financieel plan”¹ – Technische nota “financieel plan en praktische toepassing”

Deze gemengde commissie beëindigde haar werkzaamheden in april 2006. De respectieve Raden keurden een techni-

sche nota inzake het financieel plan goed. Deze technische nota wordt toegelicht aan de hand van een vereenvoudigde praktische toepassing.

3.1.1. Analyse van twee programma’s “financieel plan”

Op basis van de technische nota en van de bijhorende praktische toepassing hebben de leden van de gemengde commissie twee softwareprogramma’s “financieel plan” geanalyseerd, die tegemoet komen aan de noden van de beroepsbeoefenaars en dit zowel bij de oprichting van een onderneming, al dan niet onder vennootschapsvorm, evenals tijdens de verdere ontwikkeling ervan.

Beide programma’s werden op versies getest die in december 2005 bestonden, en de selectie ervan houdt geen oordeel in over de kwaliteit van andere programma’s of over eventuele actuelere, verbeterde versies.

De uitgevoerde testen kunnen in geen geval worden gelijkgesteld aan een kwaliteitslabel van de Instituten. Hieronder vindt u de links naar de twee geteste programma’s:

- www.idsoft.be: software HannaH

HannaH is een software met een relatief gebruiksgemak, waarbij van de gebruiker enkel verwacht wordt de gegevens in te voeren.

- www.solid.be: software Fincast

Fincast is een software waarbij de gebruiker zelf een – constant aanpasbaar – financieel plan kan opstellen, met behulp van de softwareleverancier. Enige programmeerkennis in Excel is noodzakelijk. Het basismodel is eenvoudig, indien u meer wil moet u het zelf verder opbouwen. In dit geval zijn drie dagen gratis opleiding voorzien.

3.1.2. Speciale onderschrijvingsvoorwaarden voor de leden van de Instituten

Op de respectieve websites van de geteste programma’s vindt u de prijsoffertes en de gebruiksvoorwaarden, evenals de tijdelijke, specifieke voorwaarden (gedurende een beperkte periode van zes maanden, vanaf 1 september 2006), toegekend aan de leden van beide Instituten.

Bovendien bieden beide leveranciers de mogelijkheid om de programma’s gratis te gebruiken – zonder persoonlijke of telefonische bijstand – gedurende een beperkte periode van zes maanden, i.e. vanaf begin september 2006 tot 28 februari 2007. ●

¹ De gemengde commissie was samengesteld uit volgende IAB-leden: Micheline Claes en Jos De Blay, verantwoordelijk voor de “Afdeling Beroepstechnieken”, Colette Moriau, Claude Janssens, Eric Lorfèvre, Johan De Coster, Isabelle De Leenheer, Hugo Dooms en Roger Lassaux.